

vide de Herrer meget godt, at det at løse Spørgsmaalet om Forsikring mod Arbejdsløshed er en meget vanskelig Opgave. De Herrer vide godt, at der rundt om i Europa er gjort mange Forsøg derpaa, og at de alle have været famlende og til Dels ere mislykkede. Nu komme de Herrer med det ganske simple Forslag, at Staten skal anvende en halv Million, som skal gives ud til Fag- og andre Arbejderforeninger til Forsikring mod Arbejdsløshed. Det kan ikke nægtes, at det er en meget simpel og ret flot Løsning af Spørgsmaalet, men det er ikke en Løsning, der gør det Indtryk paa os, at vi mene at kunne indlade os paa en nøjere Drøftelse deraf, thi vi tro ikke, at der paa dette Grundlag kan bygges noget.

Naar det bliver sagt fra vor Side, at Fagforeningerne ere Krigskasser, sige de Herrer nok: Ja, men det Statstilskud, Fagforeningerne faa her, skal ikke kunne anvendes til Krig, det skal kun kunne anvendes til Hjælp mod Arbejdsløshed — men de vide saavel som vi, at naar vi give Statstilskud til Fagforeningerne, saaledes at de kunne løse en saa stor Opgave som den at forsikre deres Medlemmer mod Arbejdsløshed, gøre vi dermed de bestaaende Fagforeninger meget stærkere, end de ere i Øjeblikket, ved Statens Midler. Spørgsmaalet er, om dette er rigtigt under de forhaandenværende Forhold. Sagen er den, at de bestaaende Fagforeninger i dette Land, saaledes som de nu ere, ere ikke blot Kampforeninger i den Forstand, at de kalde til Kamp, hver Gang det gælder Lønspørgsmaalet — det kunde man endda sige var en ret naturlig Opgave for en Arbejderorganisation — men Forholdet er jo det, at disse Fagforeninger i Virkeligheden, realiter ere politiske Foreninger, der ere Led i den store socialdemokratiske Organisation her i Landet, de ere medvirkende ved Valg, de deltage ikke blot i det faglige Arbejde, men i hele den politiske Agitation. Vi derude omkring i de store Byer og ogsaa de, som kende Forholdene her i Kjøbenhavn, vide dette saa godt, saa nøjagtigt, at enhver som helst Benægtelse af dette Faktum vilde være ganske frugtesløs. Men de ærede Medlemmer af det socialdemokratiske Parti maa være saa rimelige at indrømme os, at saa længe de finde deres Fordel ved at holde Fagforeningerne saa tæt knyttede til deres politiske Bestræbelser, saa længe kan der ikke bygges nogen social Udvikling med Statens Støtte paa dem. Og det forekommer mig, at dette

maa siges, inden denne Forhandling sluttes, at hvis det virkelig er de Herreres alvorlige Mening, at Fagforeningerne skulle være det Grundlag, hvorpaa der med Statens Hjælp bygges en social Udvikling til Gavn for Arbejderne, maa de gøre det Skridt at adskille Fagforeningerne fra den socialdemokratiske Agitation, ikke blot i Ord, men effektivt og i Gerning.

Se, hele Spørgsmaalet om Arbejdsløsheden, eller lad mig hellere sige Spørgsmaalet om den Arbejdsløshed, der ikke er forskyldt af Arbejderne selv, er jo et ret indviklet Spørgsmaal. Der har jo allerede været paavist adskillige Tilfælde, hvor det bliver ret vanskeligt at afgøre, om Arbejdsløsheden er forskyldt af Arbejderne selv eller ej. Det ærede Medlem for Kjøbenhavns 10de Valgkreds (J. Jensen) og den højtærede Indenrigsminister have jo allerede drøftet dette Forhold, og det har vist sig, at endogsaa det ærede Medlem for Kjøbenhavns 10de Valgkreds har udtalt sig meget vaklende derom. Der er en anden Ting, som jeg skal røre ved i Aften, og som ogsaa berører dette Spørgsmaal og viser, hvor indviklet det er. Vor ærede Ordfører gjorde allerede i sin Tale opmærksom paa, at selve det, at Arbejderne kæmpe for en højere Løn, kan bidrage til at forøge Arbejdsløsheden. Jeg kom derved til at tænke paa noget, jeg har set i den senere Tid i Bladet „Socialdemokraten“ om Arbejdsløshed. Det har der staaet gentagne Gange fortalt, hvorledes der var en meget stor Arbejdsløshed mellem Typograferne her i Landet; de samledes i Kjøbenhavn, en Mængde vare arbejdsløse, og de drage nu i denne Tid rundt omkring her i Tøg og syngte og tale i Fællesskab om den Nød, de lide under, Arbejdsløsheden. Se De, med Typograferne er nu Forholdet det, at der er ikke Arbejdsløshed, fordi der er blevet mindre at bestille her i Landet. Der trykkes sikkert flere Bøger end nogen Sinde, og der er sikkert ogsaa flere Blade og større Blade end nogen Sinde. Men Forholdet er ganske simpelt det, at Arbejdsløsheden er kommen derved, at Typograferne have opsagt deres Tarif saavel i Provinserne som inde i Kjøbenhavn og saa have stillet større Fordringer om Løn og gennemført dem. Maa jeg bemærke, at Typograferne, som vi alle vide, ere Eliten af danske Arbejdere. Det er, saa vidt jeg ved, et af de allerbedst lønnede Fag ogsaa efter den gamle Tarif. Imidlertid fordrede de en højere Løn, og Bladudgivere og Bladtrykkere maatte gaa